

Miljø- og Fødevareministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 3. september 2019
Sagsnummer: 2019-172

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om Kommissionens udkast til gennemførelsesbeslutning vedrørende fastsættelse af regler om beregning, kontrol og rapportering af data om deponering af husholdningsaffald og husholdningslignende affald fra andre kilder i overensstemmelse med Rådets direktiv 1999/31/EF om deponering af affald (komité-sag).

Forslaget forventes sat til afstemning i affaldskomiteen den 11. september 2019.

Forslaget vurderes ikke at påvirke det danske beskyttelsesniveau.

Regeringen agter at støtte forslaget.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens udkast til gennemførelsesbeslutning vedrørende fastsættelse af regler om beregning, kontrol og rapportering af data om deponering af husholdningsaffald og husholdningslignende affald fra andre kilder i overensstemmelse med Rådets direktiv 1999/31/EF om deponering af affald (komité-sag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesbeslutning, der præciserer og harmoniserer reglerne for, hvorledes medlemsstaterne skal gennemføre deponeringsdirektivets bestemmelser om beregning, kontrol, rapportering og rapporteringsformat for husholdningsaffald, der deponeres. Reglerne i forslaget skal bidrage til at sikre pålideligheden og sammenligneligheden af de data, medlemsstaterne indrappporter om opfyldelse af deponeringsdirektivets målsætning om, at medlemsstaterne i 2035 maksimalt deponerer 10 % af deres husholdningsaffald. Udover at præcisere direktivets bestemmelser om, hvad der skal medregnes i opgørelsen af husholdningsaffald, der deponeres, indebærer forslaget, at medlemsstaterne på en række områder skal levere mere præcis dokumentation for, hvorledes de opfylder direktivets målsætning for deponering af husholdningsaffald, herunder krav til indholdet i en årlig kvalitetssikringsrapport. Forslaget forventes sat til afstemning i affaldskomiteen den 11. september 2019. Forslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for regioner, kommuner eller erhvervslivet. Forslagets analyse- og rapporteringskrav vurderes at have begrænsede statsfinansielle konsekvenser. Forslaget vurderes ikke at påvirke det danske beskyttelsesniveau. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til kommissionsbeslutning om fælles regler for medlemsstaternes beregning, kontrol og rapportering om mængden af husholdningsaffald- og husholdningslignende affald fra andre kilder (herefter husholdningsaffald) til deponering.

Forslaget er fremlagt med hjemmel i artikel 5a stk. 4 og artikel 15 stk. 5 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2018/851 af 30. maj 2018 om ændring af direktiv 1999/31 (EF) om deponering af affald.

Forslaget behandles efter en undersøgelsesprocedure i den tekniske tilpasningskomité nedsat under affaldsdirektivet. Afgiver Komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver Komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge Komitéen et ændret forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget/inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appelud-

valget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning i affaldskomiteen den 11. september 2019.

Formål og indhold

Som udmøntning af Kommissionens handlingsplan om cirkulær økonomi fra december 2015, har Rådet og Europa-Parlamentet i maj 2018 vedtaget en række ændringer af centrale affaldsdirektiver, herunder tilføjet en ny artikel 5, stk. 5 til deponeringsdirektivet med krav om at nedbringe mængden af deponeret husholdningsaffald til maksimalt 10 % i 2035. Med direktivets artikel 5a fastsættes overordnede regler for beregning af om målet er opfyldt, ligesom det i stk. 4 bestemmes, at Kommissionen skal fremlægge forslag om nærmere fælles regler for medlemsstaternes beregning, verificering og løbende rapportering af data gennem vedtagelse af en såkaldt gennemførelsesbeslutning. Reglerne skal bidrage til at sikre pålidelighed og sammenlignelighed af de data medlemsstaterne indrapporterer om opfyldelse af deponeringsdirektivets målsætning om at nedbringe deponeringen af husholdningsaffald.

Kommissionens forslag indeholder følgende centrale elementer:

Forslagets afgørende bestemmelse er artikel 2, hvor det i stykke 1-4 fastsættes, hvad der skal medregnes, og hvad der ikke skal medregnes i en medlemstats samlede opgørelse af husholdningsaffald til deponering inden for et givet kalenderår:

Husholdningsaffald, der deponeres med det specifikke formål at mindske gener og farer fra deponeringsanlægget skal medregnes, og dette uden at der sker fradrag for husholdningsaffaldets vandindhold.

Hvis husholdningsaffald eksporteres til genanvendelse eller nyttiggørelse i et andet bestemmelsesland – i eller uden for EU, så skal den fraktion af affaldet der fremkommer som resultat af yderligere sorteringsoperationer forud for selve genanvendelsesoperationen og som eventuelt efterfølgende deponeres i bestemmelseslandet medregnes og rapporteres som deponeret i det land, hvor husholdningsaffaldet er indsamlet.

Husholdningsaffald, der forbrændes i anlæg alene med henblik på bortskaffelse, (det vil sige uden energiudnyttelse) skal medregnes som deponeret, idet der dog kan fraregnes materialer, der efterfølgende sorteres ud af forbrændingsslaggen til nyttiggørelse opgjort i forhold til, hvor stor en andel husholdningsaffaldet udgør af det affald, der forbrændes i anlægget.

Endelig præciseres bestemmelsen i deponeringsdirektivets artikel 5a, stk.1d, der handler om, at det affald, der fremkommer i selve den operation, hvor husholdningsaffaldet repareres så produktet kan genbruges eller omdannes til genanvendelige stoffer, produkter eller materialer, det vil sige efter beregningspunktet, hvor genanvendelsen opgøres, ikke medregnes som husholdningsaffald til deponering. Som afvigelse fra hovedreglen gælder dog, at det affald, der fremkommer når husholdningsaffald for eksempel forberedes til at kunne repareres med henblik på genbrug, og som efterfølgende deponeres, skal medregnes som husholdningsaffald, der deponeres. Det samme krav om medregning gælder for de materialer, der mekanisk frasorteres under eller efter den aerobiske eller anaerobiske behandling af bio-affald fra husholdninger, og som efterfølgende deponeres.

I øvrigt indeholder forslaget artikel 3, stk. 1 fastsættelse af regler om, at medlemsstater fremover skal benytte tabelformatet mv. fra forslaget bilag I til at indberette data vedrørende artikel 5, stk. 2 i deponeringsdirektivet. Denne artikel omhandler målsætninger, der stammer fra det gamle direktiv, og angår andelen af bionedbrydeligt husholdningsaffald, der deponeres.

Desuden fastsættes regler om, at medlemsstater fremover skal benytte tabelformatet m.v. fra forslaget bilag II til at indberette data vedr. Artikel 5, stk. 5 i deponeringsdirektivet. Denne artikel omhandler målsætningen om at nedbringe den samlede andel af husholdningsaffald, der deponeres, til maksimalt 10 % inden 2035.

Artikel 4 ophæver det tidligere indrappoteringskrav efter Kommissionens beslutning 2000/738/EC på baggrund af de nye rapporteringskrav, der fastsættes i retsakten.

Endelig opstilles der i de to nævnte bilag til forslaget retningslinjer for medlemsstaternes årlige indberetning til Kommissionen vedr. henholdsvis det eksisterende krav om at nedbringe andelen af bionedbrydeligt husholdningsaffald samt vedr. det nye krav om, at der i 2035 maksimalt deponeres 10 % af husholdningsaffaldet, herunder redegørelse for en række forhold omkring datatilvejebringelsen, som kan tjene til at dokumentere validiteten i de indrappoterede data (en såkaldt datakvalitets rapport).

Det bemærkes endvidere, at bestemmelserne i Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakt lægger sig meget tæt op af de regler, der allerede er fastsat i deponeringsdirektivets artikel 5a og kun i mindre grad tjener til at præcisere de heri fastsatte regler.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Der er i affaldsdatabekendtgørelsen fastsat regler om, at virksomheder, der håndterer affald (affaldsoperatører) skal opføre husholdningsaffald til deponering og indmelde oplysninger herom til det nationale affaldsdatasystem.

Konsekvenser

Bestemmelserne i nærværende kommissionsbeslutning vil være umiddelbart gældende i Danmark, som et selvstændigt supplement til affaldsdatabekendtgørelsen. Forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for hverken kommuner, regioner eller erhverv. Forslaget vurderes, at have meget begrænsede statsfinansielle konsekvenser begrundet i den udvidede rapporteringsforpligtelse, som Miljøstyrelsen skal forestå til Kommissionen, og idet det vurderes, at de beregninger, der skal foretages ved opgørelsen af husholdningsaffald til deponering, grundlæggende vil kunne hentes ud af det eksisterende affaldsdatasystem for så vidt angår det husholdningsaffald, der håndteres i Danmark.

Bestemmelsen efter forslaget artikel 2, stk.2 af, i hvilket omfang der sker deponering i udlandet af dansk indsamlet husholdningsaffald, udført til genanvendelse, vil forventeligt skulle finde sted i kom-

bination med at, der indhentes den viden om tabsrater for de enkelte affaldsfraktioner, som er nødvendig for at kunne opgøre endelig genanvendelse af husholdningsaffald, således som det kræves i det reviderede affaldsrammedirektiv. Kommissionen forventes inden udgangen af 2019 at fremlægge forslag til, hvordan medlemsstaterne kan benytte såkaldt gennemsnitlige tabsrater for forskellige genanvendelige affaldsfraktioner, til at vurdere størrelsen af den endelige genanvendelse, og sideløbende hermed et kvantitativt grundlag for at vurdere affaldsbortskaffelsesomfanget ad andre kanaler (deponering/forbrænding).

Forslaget vurderes ikke at påvirke det danske beskyttelsesniveau.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget.

Kommunernes Landsforening bakker op om mere ensartet rapportering.

Landbrug & Fødevarer støtter Kommissionens forslag, da det er vigtigt at sikre ensartede retningslinjer. Sammenlignelige data kan sikre, at kontrollen af målet om at reducere mængden af husholdningsaffald, der deponeres, sker på et fair grundlag. Reduktion af deponering øger mængden til genanvendelse. Landbrug & Fødevarer støtter, at genanvendelsen af især bioaffald øges og anvendes i en cirkulær økonomi.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes, at være opbakning til forslaget fra de øvrige medlemsstater.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter den foreslåede harmoniserede beregningsmetode for deponering af husholdningsaffald på tværs af medlemsstaterne, samt de fælles retningslinjer for rapportering herom. En ensartet metode til beregning af deponering på tværs af medlemsstaterne er nødvendig for at sikre, at data kan sammenlignes på tværs af EU og anvendes til at kontrollere, at landene lever op til den fastlagte målsætning om i 2035 maksimalt at deponere 10 % af husholdningsaffaldet som fastsat i artikel 5, stk. 5 i deponeringsdirektivet. Det bemærkes, at Danmark efter den seneste opgørelse (affaldsstatistik 2016) - og med de hidtidige beregningsregler - deponerer omkring 1 % af husholdningsaffaldet.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.